

C O R R E S P O N D E N T I E.

XIVde INTERNATIONAAL GENEESKUNDIG CONGRES

Madrid 23—30 April 1903.

Het Nationaal Comité voor Nederland maakt bekend, dat collega's, die zich voor het Congres interesseeren of als lid daarvan willen doen inschrijven, zich te wenden hebben tot den tweeden ondergeteekende, die hun dan zal toezenden een algemeen reglement benevens een bulletin d'adhésion. Bij toetreding als lid wordt men verzocht, dit laatste ingevuld en geteekend met bijvoeging van een visitekaart en een postwissel van f 15.— aan den tweeden ondergeteekende terug te zenden.

Het Nationaal Comité:

B. J. STOKVIS, *Voorzitter.*

P. MUNTENDAM, *Secretaris-Penningmeester.*

INGEZONDEN.

Den WelEd. HoogGel. Heer Prof. A. P. FOKKER.

HoogGeleerde Heer!

Nu U mijn vragen, zij het ook niet alle, heeft beantwoord, gevoel ik mij gedrongen, nogmaals de gastvrijheid van dit *Tijdschrift* voor eenige opmerkingen in te roepen.

Ik ben volkomen met U eens, dat wij twee dingen wèl uit elkaar moeten houden, nl.:

1°. Uwe „incriminatie van de plannen, die men tegen de teringlijders „smeedt”, en

2°. de verplichting die op de makers van die plannen rust, te bewijzen, dat zij op goede gronden steunen.

Over het sub 1 genoemde, nl. *over de gegrondheid van uw incriminatie*, loopt onze gedachtewisseling. De bewijzen, die de bovenbedoelde plannenmakers in hun mars hebben, blijven hier dus buiten beschouwing, voor zoover die niet door U zijn aangevallen.

De gronden, waarop uw oorspronkelijk aanvallend betoog steunde, heb ik in mijn eersten brief (blz. 296—300) aan een beschouwing onderworpen, die tot de slotsom leidde, dat die gronden bestonden ten deele in onjuiste vergelijkingen, ten deele in feiten, welke, volgens uwe meening, niet overeen te brengen zijn met de aangenomen besmettelijkheid van de tuberculose van mensch op mensch. Over deze laatste aanstonds. Dat ik in dien eersten brief *geen der door U aangevoerde feiten over het hoofd heb gezien*, staat vast na het thans (blz. 545) door U gegevene antwoord op mijn 3de vraag. Ieder kan zich daarvan gemakkelijk overtuigen. *Ik stap dus daarvan af.*

Voordat ik over eenige uwer antwoorden een enkele opmerking maak, wil ik mijnerzijds op uwe twee vragen (blz. 431 en 432) terugkomen. Ten eerste op deze vraag: hoe hebben tuberculeuse caviae, die geen sputa produceerden, andere dieren geïnfecteerd? Deze vraag is, overeenkomstig de door